

Kunnanhallitus	§ 44	03.02.2022
Kunnanhallitus	§ 59	17.02.2022
Kunnanhallitus	§ 108	07.04.2022

OIKAISUVAATIMUS / OMAISHOIDONTUKI 2021/141

Khall 03.02.2022 § 44

Pelkosenniemen kuntaan on saapunut 18.1.2022 oikaisuvaatimus, jossa vaaditaan omaishoidon tuen korottamista. Valittajat esittävät perusteluinaan suuria matkakustannuksia, omaishoidettavan tarvetta toisen henkilön apuun ruokahuollossa, asunnon siivoamisessa, pyykkihuollossa, taloudellisten asioiden hoitamisessa ja liikkumisessa. Lisäksi omaishoitaja on useasti puhelinyhteydessä hoidettavaan.

Viranhaltijan antamassa vastineessa on perusteltu kielteistä päätöstä omaishoidon korotuksesta, joka on liitteenä. Asiasta tehty kielteinen päätös perustuu Pelkosenniemen kunnan omaishoidon toimintaohjeen mukaisiin kriteereihin, joka on oheismateriaalina. Palvelutarpeen arviointien (v 2020, v 2021) ja pisteytyksen mukaan omaishoidettavan tuen tarve ei ole noussut.

Esityslistan liitteenä ovat hakemus/päätös, oikaisuvaatimus ja sosiaalijohtajan vastine, jotka ovat salassa pidettäviä julkisuuslain 24 § 25 mom. mukaisesti. Oheismateriaalina on Pelkosenniemen kunnan toimintaohje omaishoidon tuen myöntämisestä.

Lisätiedot / valmistelija: Sosiaalijohtaja Riitta Kostamo, puh. 040 532 0474

Kunnanjohtajan esitys: Kunnanhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Käsittely: Kunnanjohtaja teki muutetun päätösesityksen, jonka mukaan asia palautetaan valmisteluun.

Päätös: Kunnanhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kunnanjohtajan muutetun päätösesityksen.

Tiedoksi: Oikaisuvaatimuksen esittäjä

Muutoksenhaku: Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa.

Khall 17.02.2022 § 59

Kh 17.2.2022

Omaishoidon tuesta annetun lain (937/2005,Finlex) 2 § perusteella omaishoitajalla tarkoitetaan hoidettavan omaista tai muuta hoidettavalle läheistä henkilöä, joka on tehnyt sopimuksen hoidon järjestämisestä vastaavan kunnan kanssa. Saman lain 5 §:n mukaan kunta maksaa omaishoitajalle hoitopalkkiota, jonka taso määräytyy hoidon sitovuuden ja vaativuuden mukaan. Hoitopalkkio on omaishoitajan veronalaista ansiotuloa (työkorvausta). Hoitopalkkiota ei makseta hoidosta aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi vaan se maksetaan omaishoitotyöstä.

Omaishoidon tuesta annetun lain mukaista hoitopalkkiota saava omaishoitaja voi vähentää verotuksessaan kyseisen tulon hankkimiseen liittyvät kulut ilman omavastuuta. Vähennyskelpoisia kuluja verotuksessa ovat hoidosta aiheutuneet kustannukset, matkakustannukset, työhuonevähennys ja kotitalousvähennys. Näistä kuluista löytyy lisätietoja Omaishoidon menot - vero.fi sivuilta, jotka päivitetty 5.1.2022. Sama tieto on myös esityslistan oheismateriaalina.

Lisätiedot: Sosiaalijohtaja Riitta Kostamo, puh. 040 532 0474

Kunnanjohtajan esitys: Kunnanhallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Käsittely: Christian Sirviö esitti asian palauttamista valmisteluun, jotta selvitetään mitä maksaa, jos kunta suorittaisi omaishoitajille matkakustannukset. Pekka Arvola kannatti Sirviön esitystä.

Päätös: Kunnanhallitus päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun.

Tiedoksi: Sosiaalijohtaja

Muutoksenhaku: Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa.

Khall 07.04.2022 § 108

Kh 31.3.2021

Pelkosenniemen kunnan omaishoidon tuen soveltamisoppaassa on kriteerit määritelty maksuluokkien välille. Soveltamisopas on päivitetty hyödyntäen Lapin maakunnan kuntien yhdessä laatimaa toimintaohjetta. Kunnanhallitus on hyväksynyt soveltamisoppaan 27.1.2022. Omaishoidon tuella tarkoitetaan kokonaisuutta, joka muodostuu hoidettavalle annettavista tarvittavista palveluista ja omaishoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, omaishoidon vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista.

Pelkosenniemen kunnan omaishoidon soveltamisoppaan mukaan Maksuluokan 1: palkkio 428 €, pisteet 27 - 35; hoidettava tarvitsee paljon hoitoa, huolenpitoa, ohjausta ja valvontaa useissa henkilökohtaisissa päivittäisissä toiminnoissa. Hoidon- ja huolenpidon tarve on jatkuvaa. Hoidettava voi olla lyhyen aikaa yksin päivittäin eikä tarvitse säännöllistä apua yöllä. Hoidettava tarvitsee apua säännöllisesti useita kertoja päivässä. Päävastuu hoidosta on omaishoitajalla.

Maksuluokan 2: palkkio 553 €, pisteet 36 - 43; hoidettava tarvitsee runsaasti apua, huolenpitoa, ohjausta ja valvontaa useimmissa henkilökohtaisissa päivittäisissä toiminnoissa. Hoidettava ei kykene itsenäiseen asumiseen. Hoidettava tarvitsee hoitajan apua vuorokauden eri aikoina, säännöllisesti myös yöllä. Päävastuu hoidosta on omaishoitajalla.

Kuntaliiton sosiaalialan asiantuntijan kannanoton mukaan tuleva hyvinvointialue tulee yhtenäistämään kaikkien kuntien omaishoidon soveltamisohjeita, omaishoidon kriteereitä, maksuluokkia ja päätösmaalleja. Asiantuntijan mukaan kyse on nyt puolesta vuodesta, jolloin hyvinvointialue tulee voimaan ja käytäntöön, joten ei ole järkevää ottaa käytäntöön esille tullutta matkakorvausta, joka poistuisi ensi vuoden alussa.

Naapurikuntien käytännön mukaan mikään kunnista ei maksa matkakuluja omaishoitajalle, koska omaishoitaja voi vähentää matkakulut verotuksessa täyttämällä ajopäiväkirjaa. Kunnan olisi vaikeaa myös kontrolloida omais- ja sijaishoitajien matkakustannusten ilmoittamista verottajalle. Hyvin usein omaishoitaja asuu samassa taloudessa hoidettavan kanssa.

Pelkosenniemen kunnassa on omaishoidon tukea saavia henkilöitä yhteensä 17. Yli 65-vuotiaita omaishoidettavia on 13. Matkakustannusten määrä on vaikea arvioida, koska osa mm. sijaisomaishoitajista tulee paikkakunnan ulkopuolelta. Olettavasti tieto matkakorvausten maksamisesta lisäisi omais- ja sijaisomaishoitajien määrää, joka johtaisi kustannusten kasvuun ja määrärahan loppumiseen kesken vuotta. Omaishoidon tuki on määrärahasidonnainen sosiaalipalvelu. Vuodelle 2022 on varattu omaishoidon tuen määrärahoja 136 060 €, josta on käytetty 15 628,33 € (24.3.2022 mennessä). Määrärahasta 136 060 € on kuusittainen laskennallinen meno 11340 €.

Myös henkilökohtaiset avustajat ovat tuoneet esille alhaista työtuntipalkkaa ja matkakulujen syntymistä, jos avustettavan luona on käytävä esimerkiksi kaksi kertaa päivää ja matkakuluja syntyy 30 - 40 km menopaluumatkalta.

Hallintolain hallinnon oikeusperiaatteiden 6§ mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Esityslistan liitteenä (salassa pidettävä, JulKL 24§ 25mom) on esitetty perustelut oikaisuvaatimuksen hylkäämiselle.

Lisätiedot / valmistelija: Sosiaalijohtaja Riitta Kostamo, puh. 040 532 0474

Kunnajohtajan esitys: Kunnanhallitus päättää hylätä liitteenä olevan oikaisuvaatimuksen. (salassa pidettävä, JulKL 24§ 25mom) perusteettomana.

Käsittely:

Päätös: Kunnanhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kunnanjohtajan esityksen.

Tiedoksi: Oikaisuvaatimuksen tekijä
Sosiaalijohtaja

Muutoksenhaku: Päätöksestä voi hakea muutosta kuntalain 135 §:n mukaisesti kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta.